

dre Overveielser oppe, som jeg nu dog ikke skal komme nærmere ind paa. — Jeg kommer nu til Theatret. Der kan jeg kun sige, at naar det høie Thing vil nedsette disse Summer, saa maa vi finde os deri; men jeg er ikke enig med den ærede Ordfører i, at denne Nedsettelse betyder det, at enhver Overstridelse af disse Summer skal der søges Tillægsbevilling paa, det vil jeg sige forud. Thi vel er det saa, at disse Summer til literære og artistiske Arbejder, til Maskineri og Dekorationer og til Garderobe, ikke ere kalkulatoriske i samme Betydning, som Bevillingen til Havre til Hærens Heste er kalkulatorisk; men dog er det vist, at der er noget Kalkulatorisk i dem, og dette noget Kalkulatoriske vil vise sig i Praxis deri, at Overstridelser ville være at henvise til Statsrevisionens Behandling, uden at der søges Tillægsbevilling. Jeg vil ikke sige alle Overstridelser, det enkelte Tilfælde maa tages for sig, som det fremkommer. Jeg skal imidlertid som Exempel tage et Tilfælde, hvor jeg synes, at det vil være klart for det høie Thing, at Administrationen ikke kan gaa ind paa at søge Efterbevilling; jeg vil tage Bevillingen til literære og artistiske Arbejder. Den er i Løbet af Aaret brugt op. Der indkommer et Stykke til Theatret, som bliver antaget, og som naturligtvis faar sit Antagelseshonorar og sit Spillehonorar. Hvis man nu skulde gaa til Rigsdagen med en saadan Overstridelse, hvad vilde det saa sige? Det vilde sige, at det høie Thing her skulde sidde og bedømme, om Theaterchefen havde været berettiget eller uberettiget til at antage dette Stykke. Det kan Administrationen ikke underkaste sig, det er umuligt; Administration af Theatret vilde derved gjøres umulig. Jeg frembrag her et Exempel, som det forekommer mig tydelig viser, at man ikke kan gaa ind herpaa. Jeg kan altsaa sige, at jeg kun lægger den Betydning i disse Nedsettelse, at Theatrets Administration vil faae Ordre fra Ministeriet til at gjøre sit Yderste for at holde sig indenfor de Grændser, som ere satte, men jeg lægger ikke den Betydning deri, at jeg ubetinget skulde være forpligtet til, hvis Overstridelser blive nødvendige, at søge disse efterbevillende paa en Tillægsbevilling.

Jeg kommer da til Konto VI, de forskjellige Understøttelser i kunstneriske og videnskabelige Diermed. Jeg kan gaa ind paa Hvertallets Forslag under Nr. 59. Jeg havde selv foreslaet de to Malere optagne, ganske vist paa den anden Post, ikke paa den første, men jeg kan ogsaa gaa ind paa, at man giver Bevillingen paa den første. Forslaget under Nr. 60, at man vil nedsette det forlangte Beløb med 500 Kr., er jeg naturligtvis nødt til at finde mig i. Det gjør mig ondt, at jeg saaledes ikke vil være istand til at give disse to dygtige Historikere saa meget, som jeg havde ønsket, men jeg kan som sagt finde mig deri. Derimod kan jeg ikke gaa ind paa et Forslag under Nr. 61, som er stillet af et Mindretal, og det underer

mig meget, at det ærede Mindretal har stillet det, thi jeg forstaaer i det Hele taget slet ikke, at det vil være rigtigt ekstraordinært at bevilge 2,000 Kr. fast. Jeg henstiller til det ærede Mindretals næiere Overveielse, om der egentlig er rigtig god Mening deri (Berg: Det er ikke fast, Meningen er for 3 Aar!), saa beider jeg om Undskyldning, saa falder denne Indvendning bort; jeg kan altsaa kun henstille til det ærede Thing, hvad det vil gjøre. Skøndt jeg faar en større Sum ved Vædringsforslaget under Nr. 61, vilde jeg dog for mit Vedkommende foretrække Summen under Nr. 60, da jeg saa faar den fast og altsaa kan tildele de vedkommende Mænd den for bestandig. Jeg maa takke Udvalgets ærede Flertal, fordi det har indstillet at bevilge Forhøielse af midlertidige Understøttelser med 5,000 Kr. og til Reiseunderstøttelser med 3,000 Kr. De 5,000 Kr. tror jeg, der er gjort meget godt Regnskab for i Anmærkningerne. Jeg har der søgt at paavise, at der særlig mangler Midler til at understøtte historiske Tidsskrifter eller i det Hele taget Værter af Betydning for vort eget Lands Historie og vort Sprogs Historie. Der kom isfor eller isfor, jeg husker det ikke nøie, fra det andet Thing en indtrængende Anmodning til Administrationen om at søge en saadan Bevilling, og det er i Henshold hertil, at den er bleven søgt, idet Administrationen er enig med det ærede Medlem i det andet Thing, der henvillede dette, i, at her er en endogsaa betydelig Mangel at afhjælpe. I Anmærkningerne er der som Exempler paa, hvorledes disse 5,000 Kr. tænkes anvendte, nævnt: til en Udgave af Herredags- og Rigens Dombøger for Aiden fra 1537. Man vil se, at en saadan Bog omtrent er umulig uden Understøttelse at udgive i et lille Land som vort. Om Selskabet for Udgivelsen af Silber til dansk Historie gjælder noget Lignende. Endvidere til det Samfund, hvis Formaal i Almindelighed er Udgivelsen af ældre danske Skrifter, Oplysninger om Dialekterne, Sted- og Personnavne, og Udgivelse af danske Ordbøger for Dialekterne og Skriftsproget. Jeg betragter den Virksomhed, som dette Selskab har sat sig, for at være af uhyre stor Betydning for vor Historie og særlig for vort Sprogs Historie; men hvorledes et saadant Selskab skulde kunne virke i det Omfang, som man maa ønske, naar det ikke kan faae en offentlig Understøttelse, ser jeg ikke i et lille Land som vort. Jeg kunde have nævnt andre historiske Arbejder, men jeg har nævnt dem, som jeg anser for de mest paatrængende at understøtte, og som jeg i alle Tilfælde ønsker at faae Midler til at understøtte. Hvad Reiseunderstøttelse angaar, saa strømmer der Masser af Ansøgninger ind om at faae saadanne. Følgen heraf har været, at disse Reiseunderstøttelser ere bleve uddelte i de senere Aar i efter min Mening altsfor smaa Portioner til at kunne gjøre Nytte. Det er ikke for at forøge